

Beskikkelse ved de nye Underretter, dog uden Formindskelse i deres hidtil hafte Embedsindtægter og med Bevaring af deres Anciennetet.

Anden Bog.

Den borgerlige Retspleje.

A. Almindelige Bestemmelser.

1. *Retternes Virkekreds.* Hovedreglen er efter Udkastet den, at enhver Sag kun skal kunne føres gennem to Instanser, saaledes at de Sager, som begynde ved Landsretten, skulle kunne paaankes til Højesteret, medens de Sager, som begynde ved Underretten, kun kunne paaankes til Landsretten, se videre nedenfor pag. 44. *Hvilke Sager skulle da anlægges ved Underret og hvilke ved Landsret?* Til Underret henlægges Sager angaaende private Formuerettigheder eller offentlige Afgifter, naar Sagens Genstand ikke overstiger 400 Kr., og fremdeles uden Hensyn til Værdien: Sager angaaende Servituter og partielle Brugsrettigheder, Sager efter Veksel eller lignende klart Skyldgrundlag, Skilsmisssager, Sager til Mortifikation af Panteobligationer med Pant i fast Ejendom, Pater-nitets-sager og privat forfulgte Straffesager — disse sidste dog kun, forsaavidt der ikke paastaas højere Erstatning end 400 Kr. og Sagen ikke rejser sig af en „politisk Lovovertrædelse“. (Om dette Begreb se ndfr. pag. 51.) Alle andre borgerlige Sager høre for Landsret; dog staar det — med ganske enkelte Undtagelser — Parterne frit for at vedtage Underretsbehandling.

2. Med Hensyn til *Værneting* holder Udkastet sig i Hovedsagen til den gældende Regel, at et Søgmaal skal anlægges ved Sagvolderens Hjemting, saavel som til de i den gældende Ret hjemlede Undtagelser derfra. Dertil føjes dog forskellige nye Regler, blandt hvilke fremhæves: Den, der under et Ophold i en Retskreds har paadraget sig en Forpligtelse, som skulde opfyldes der, inden han forlod Retskredsen, kan i den Anledning søges der, uagtet han ved Stævningens Forkyndelse ikke er til Stede i Retskredsen. Fremdeles skal en Indlænding, som ikke har Bopæl noget Steds i Riget, og hvis Opholdssted ikke vides, altid kunne søges ved Retten paa det Sted her i Landet, hvor han vides sidst at have boet eller opholdt sig. Søgmaal til Fyldestgørelse af Panteobligationer i fast Ejendom kunne uden særlig Vedtagelse derom anlægges ved den pantsatte Ejendoms Værneting. Det saakaldte „Administrations- eller Regnskabsværneting“ udvides til ogsaa at